Norges Skogeierforbund

Vår dato: 29.11.2021 Vår ref: PRO-41-1-0011
Deres dato: Deres ref:

Til: Landbruks- og matminister Sandra Borch

Vindfelling av skog 19. november - behov for virkemidler

Status for hendelsen

Fredag 19.11 førte sterk vind til vindfelling av store mengder trær i det som ser ut til å være et belte i indre strøk, fra nordre deler av Telemark i Sør til Lillehammer/Øyer i Nord. I løpet av den siste uken har skogeiersamvirket brukt tid og ressurser på å bistå i gjenåpning av kritisk infrastruktur og samtidig forsøke å danne seg et bilde av skadesituasjonen. Situasjonen er fremdeles uoversiktlig, men vi har hentet inn anslag over skadeomfang fra de berørte kommunene. Så langt estimerer vi at 1-2 millioner kubikkmeter tømmer kan ha blitt vindfelt under hendelsen. Av skogeiersamvirkene er det skogeierne som er medlemmer Viken Skog som ser ut til å være hardest rammet. Skadefeltene ser ut til å være relativt konsentrert. For enkelte kommuner tilsvarer skadeomfanget trolig flere års normal avvirkning. For enkeltskogeiere er store deler av tømmervolumet på eiendommen vindfelt.

Anslagene er gitt på bakgrunn av en kombinasjon av fly- og helekopterbefaring med bildetolking, samt visuell befaring i felt. Anslagene er på nåværende tidspunkt beheftet med stor usikkerhet.

Skogeiersamvirkets prioriteringer og forventet fremdrift

Skogeiersamvirkets prioritering for opprydningsarbeidet, etter at kritisk infrastruktur er sikret, er å sikre verdier og hindre sekundærskader på skog som en følge av oppformering av granbarkbiller. Videre prioriteres først de områdene hvor det er forventet at snøforhold vil umuliggjøre opprydding i løpet av vinteren. Det forventes at det kan bli utfordrende å få ryddet opp i skadene før svermingen av barkbiller i mai.

Behov for virkemidler

Hvor effektivt opprydningsarbeidet kan gjennomføres er etter vår vurdering avhengig av tilgang på økonomiske virkemidler for å få tatt ut skog med lav eller negativ netto tømmerverdi (grunnet økte driftskostnader pga. vindfellingen og/ eller små dimensjoner på tømmeret).

Bruk av skogfond til uttak av spredte vindfall

Forskrift om skogfond gir i §11 adgang til å bruke skogfond til skadeforebyggende tiltak. Etter stormen Dagmar i 2012 og Hilde og Ivar i 2014 ble bruk av skogfond til delvis dekning av merutgifter til uttak av spredte grupper av vindfall innført som et virkemiddel for å redusere faren for masseoppformering av granbarkbille. Ordningen ble i disse tilfellene benyttet til et ikke ubetydelig uttak av vindfall. Den gang rammet stormen i hovedsak hogstmoden skog. Vindfellingene nå har rammet en langt større andel yngre produksjonsskog. Det innebærer at del av skadene ikke dekkes av forsikring og at det her vil være vesentlig høyere driftskostnader per m^3enn stormene i 2012 og 2014.

Skogeiersamvirket ber om at ordningen gjeninnføres og at satsen for dekning av skogfondsmidler heves til kr. 200 per m^3

Tilskudd til drift i vanskelig terreng (NMSK)

Ordningen med bruk av skogfondsmidler er innrettet for å ta ut spredte vindfall. Vindfellingen nå har skjedd i et område hvor det drives et profesjonelt skogbruk og hvor innestående skogfondsmidler er prioritert til nært forestående investering i skogen. For en del av de berørte eiendommer er også en stor andel av skogen rammet. For disse vurderes det at innestående skogfondsmidler ikke er i nærheten av å kunne dekke behovet for midler til opprydding av skadeområder med lav eller negativ netto tømmerverdi. For å hindre oppformering av sekundærskadegjørere som barkbille, er det helt avgjørende å få mest mulig av dette tømmeret ut før sverming i mai. Skadevolumet på arealer med lav eller negativ netto tømmerverdi anslås å utgjøre om lag en tredjedel av skadevolumet.

Midlene til skogbruksformål over kap. 1149, post 71 (vei og kai) og LUF er i 2022 redusert med til sammen 44 millioner kr. Dette gjør det svært krevende å omprioritere midler, uten at dette får stor negativ innvirkning for øvrige investeringer i skogen.

Skogeiersamvirket ber derfor om at det bevilges friske øremerkede NMSK-midler til uttak av tømmer i skadeområder med lav eller negativ netto tømmerverdi og imøteser en dialog med LMD om ramme og innretting av midlene.

Med vennlig hilsen

NORGES SKOGEIERFORBUND

Per Skorge
adm. dir.

Sørlie, Hans Asbjørn Kårstad
rådgiver